

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål E

Hvordan vil ministeren sikre, at samtlige udledningstilladelser til renseanlæg og punktkilder hurtigt bringes i overensstemmelse med minimumsbestemmelserne i EU-lovgivningen og indenfor de fastsatte tidsrammer, således at vi kan opnå direktivfastsat god økologisk tilstand og god kemisk tilstand i vandmiljøet?

Samrådsspørgsmål F

Vil ministeren overveje at gennemføre yderligere tiltag for at reducere og eliminere tilførslerne af tungmetaller og miljøfarlige stoffer til Danmarks vandmiljø udover det, som kræves ifølge de fælles EU-regler, som alene er minimumsregler?

Spørgsmålene E-F er stillet efter ønske fra Marianne Bigum (SF).

Svar

Indledning

Tak. Der bliver i spørgsmålet refereret til EU's vandrammedirektiv. Og det er helt korrekt, at det er et direktiv som pålægger landene, at der kommer god tilstand i vandmiljøet og der er vi jo ikke i dag. Vi har på forskellige samråd kigget på kort, og der er hård evidens for, at det har vi ikke i Danmark. Og vi har et politisk mål, men vi har også en pligt til at

overholde vandrammedirektivet som sikrer, at der skal være god tilstand i vandmiljøet.

Når det kommer til næringsstoffer altså kvælstof og fosfor, som er det vi bl.a. kigger på ift. vandmiljøets økologiske tilstand, så har vi danske renseanlæg, som hele tiden bliver bedre – og faktisk bedre end de grænser, der er fastsat i EU. Der er vi foran på grænserne.

Gennemsnitligt udleder renseanlæggene, hvad der svarer til under halvdelen af kravet for både kvælstof og fosfor.

Men som jeg startede med at sige, vandmiljøet er sårbart og under pres. Og der er mange faktorer i spil. Noget af det handler om de miljøfarlige stoffer, som findes i og udledes til vandmiljøet. Nogle udledninger er nødvendige for at opretholde samfundskritiske funktioner, fx husholdningsspildevand.

Men vi skal selvfølgelig stille krav til udledningerne, så vi passer godt på miljøet.

Udfordringen i dag er som sagt, at vi allerede har mange miljøfarlige stoffer i vandmiljøet. Noget bliver vi klogere på, som man ikke var så klog på tidligere. Fx lægemidler, men også kviksølv og fluorstoffer, som eksempelvis PFOS. En del af dem er udledt for mange år siden. Og mange steder findes de i så høje koncentrationer, at vi når til det

modsatte af det EU kræver og som vi selv har som mål, nemlig at vandet kommer i "ikke-god tilstand".

Vi har haft kortet, hvor vi kan se alle de steder, hvor der er for meget af et eller flere stoffer.

Det er pga. tidligere tiders udledninger et problem med tungmetaller og andre miljøfarlige stoffer i vores vandområder. Det er et resultat af, at vi i Danmark tidligere har produceret på en måde, som ikke var bæredygtig. Ikke for at pege fingre af fortiden. Det var helt klart fordi man ikke havde nok viden dengang man udledte de her stoffer.

Vi er blevet dygtigere til at opdage og måle stofferne. Jo mere vi måler, desto mere finder vi ud af. Derfor vil der også i fremtiden være vandområder, som er i dårlig tilstand, men det er ikke ensbetydende med, at der sker en egentlig forringelse af vandmiljøet. Vi får øjnene op for udfordringerne og vores regulering skal følge med så vandmiljøet belastes mindst muligt.

Heldigvis er det ikke sådan at det er et statisk kort. Der er mange stoffer som med tiden blive nedbrudt, mens andre stoffer er sværere at komme af med. Det er det vi kalder "evigheds-kemikalier". Dem skal vi være særligt opmærksomme på at begrænse udledningen af.

Vi ved, at miljøfarlige stoffer ender i vandmiljøet fra udledning af spildevand, både fra vores industri,

men også fra renseanlæg og landbruget. Det bedste sted at begrænse stofferne er direkte ved kilden. Det vil sige, at stoffer, der fx kommer fra virksomheder, først og fremmest bør renses af virksomhederne.

Udledningstilladelser

Vi holder øje med tilstanden i vandmiljøet ved at holde målinger op imod nogle standarder – miljøkvalitetskravene - for de enkelte miljøfarlige stoffer.

Der ligger et grundigt fagligt arbejde bag disse miljøkvalitetskrav, og de har til formål at beskytte miljøet og mennesker og dyrs sundhed. De er både fastsat på EU- og nationalt niveau.

I miljøbeskyttelsesloven er der et generelt forbud mod at udlede miljøfarlige stoffer uden tilladelse.

Så hvis et renseanlæg eller en virksomhed vil udlede rensede spildevand til vores vandmiljø, så kræver det altid en tilladelse fra miljømyndighederne. Det er oftest kommunen – men Miljøstyrelsen er jo miljømyndighed for en række af de største virksomheder.

Miljømyndighederne har ansvar for at sikre, at kravene i tilladelsen er tilstrækkelige til at beskytte vandmiljøet – og altså dermed sikre god tilstand. Dette gøres bl.a. ved at tage højde for, hvilke miljøfarlige stoffer, der kan være i spildevandet

Det væsentlige her er, at tilladelsen til at udlede spildevandet sikrer, at standarderne - miljøkvalitetskravene - ikke overskrides. Det er vores målestok for, om der er god tilstand i vores vandmiljø.

Det er en forudsætning i en hvilken som helst udledningstilladelse, at den pågældende virksomhed eller renseanlæg som minimum lever op til den bedste tilgængelige teknik på området. Det betyder, bl.a. at virksomheden eller renseanlægget skal bruge den bedste renseteknologi, der er tilgængelig på markedet. Så man gør det så optimalt som overhovedet muligt.

Udledningstilladelserne skal selvfølgelig være i overensstemmelse med EU-lovgivningen og øvrige gældende regler, så vi får et sundt vandmiljø.

HVAD KAN VI GØRE BEDRE?

Vi skal hele tiden være sikre på, at udledningstilladelserne gives på et solidt, fagligt miljømæssigt grundlag. Og vi skal hurtigt kunne justere i takt med, at vi får ny viden og data.

Lad mig give et eksempel.

Indtil for nylig har man antaget, at det spildevand, der kommer fra vores almindelige husholdninger ikke indeholdt miljøfarlige stoffer i betydeligt omfang.

Nu tyder de nyeste data på, at vi ikke bare kan tage det for givet.

Desuden leder langt de fleste virksomheder deres spildevand ud gennem det fælles kloaksystem, og vi kan se, at der er nogle stoffer, som vores renselanlæg ikke kan klare.

Derfor er Miljøstyrelsen nu i gang med at ændre deres vejledning, så kommunerne bedre kan styre, hvad der tillades udledt til kloakken. Det giver en øget beskyttelse af miljøet. Det synes jeg er positivt og jeg forventer mig meget af det arbejde.

Spildevandsektoren i Danmark er på mange måder i god gang med den grønne omstilling, men der kan gøres mere.

I ministeriet er der folk der er i gang med at se på, om vi kan identificere ny teknologi, der kan rense spildevandet endnu bedre. Så fx spredning af miljøfarlige stoffer – herunder PFAS – minimeres.

Kommende krav og indsatser

Vi har – heldigvis - ambitiøse EU-krav for at få et godt og sundt vandmiljø overalt. Vi skal væk fra de røde områder på kortet. Det siger sig selv, at der skal være grønne områder omkring Danmark.

Jeg agter også at gennemføre yderligere tiltag for at reducere udledning af de farlige stoffer.

Jeg har nævnt på et tidligere samråd, at jeg vil se på at stille skærpede krav til udledning af de værste stoffer, dér hvor vi i forvejen har for mange stoffer, det er jo mange steder. Hvilke stoffer, beror på en faglig vurdering, som nu sættes i gang.

Jeg er enig med spørgerens indledning. Når man ser kortet med de røde områder, er det rystende at det ikke fylder mere i den offentlige debat. Vi går lidt fra enkelt sag til enkelt sag. Men vi ser ikke på det helt generelle - den meget elendig forfatning vores vandmiljø er i. Vores opgave er at få ryddet op i det røde plamager rundt omkring Danmark så vi når vores mål og det mål som EU har sagt vi skal have.

Tak.